

ВИСНОВОК

наукового керівника щодо виконання

індивідуального плану освітньо-наукової програми підготовки

доктора філософії та роботи над дисертацією

Проскуріної Наталії Юріївни

«Неоміфологізм пізньої прози Доріс Лессінг»

з галузі знань 03 Гуманітарні науки

за спеціальністю 035 – Філологія

Наталія Юріївна Проскуріна у 2018 році закінчила філологічний факультет з відзнакою та вступила на освітньо-наукову програму підготовки доктора філософії на кафедру історії зарубіжної літератури і класичної філології. За період навчання Наталія Юріївна Проскуріна повністю та у визначені терміни виконала всі складові загального плану освітньо-наукової програми підготовки доктора філософії. Наталія Юріївна успішно реалізувала всі завдання індивідуального навчального плану, включаючи освітню складову, асистентську педагогічну практику та індивідуальний план наукової роботи.

Індивідуальний план наукової роботи Наталії Юріївни Проскуріної включав кілька послідовних етапів виконання науково-дослідницької роботи, підготовку та написання дисертаційної роботи з теми «Неоміфологізм пізньої прози Доріс Лессінг». Про етапи успішного виконання індивідуального плану роботи вона регулярно звітувала на засіданнях кафедри історії зарубіжної літератури і класичної філології. Як науковий керівник, я позитивно атестувала Наталію Проскуріну кожного навчального року згідно з встановленим порядком. Звіти здобувачки були заслухані, схвалені та затверджені на засіданнях кафедри історії зарубіжної літератури і класичної філології, засіданнях вченої ради філологічного факультету у відповідні терміни. Жодних порушень плану не відбувалось.

Під час всього терміну навчання за освітньо-науковою програмою підготовки доктора філософії на кафедрі історії зарубіжної літератури і класичної філології Наталія Проскуріна продемонструвала відмінну теоретичну підготовку, добрі

навички з широкого спектру завдань науково-педагогічної роботи. Здобувачка проявляла бездоганну виконавчу дисципліну та високу академічну культуру. Всі поради наукового керівника та членів кафедри втілювалися у дослідженні. Здобувачка зарекомендувала себе як висококласний сучасний фахівець, сумлінна дослідниця. Наталія Проскуріна також брала активну участь у всіх заходах кафедри та факультету (навчальних, наукових, науково-просвітницьких, громадських тощо).

Наталія Юріївна Проскуріна у відповідні терміни підготувала дисертаційне дослідження з теми «Неоміфологізм пізньої прози Доріс Лессінг». Дисертація присвячена актуальній науковій темі. Постановка теми дослідження визначається необхідністю цілісного вивчення неоміфологічних аспектів текстів пізнього періоду творчості Д. Лессінг, що доводить системоутворюючу функцію неоміфологізму в семантиці й поетиці її творів цього періоду. Отже, забезпечується переакцентуація сприйняття творчості письменниці як виключно пов'язаної із фемінізмом, на розуміння масштабності її мистецьких досягнень. Дослідження текстів пізнього періоду в контексті неоміфологізму поглибить розуміння специфіки художнього світу творів Д. Лессінг і визначить подальші перспективи вивчення сучасної англійської літератури.

Наталія Проскуріна чітко сформулювала об'єкт, предмет та основні завдання дослідження. Наявний аналіз проблеми та джерельної бази свідчить про ґрунтовність цієї наукової роботи. Дисертантка використала широке коло різноманітних за видами джерел, опрацювала чимало наукової літератури.

Структура дисертації є логічною та відповідає поставленим завданням. Результати, які були отримані дисертанткою в ході дослідження, є самостійними та науково обґрунтованими.

Наукова новизна дисертації Наталії Проскуріної визначається та підтверджується кількома значущими науковими результатами:

- здійснено комплексний аналіз пізніх романів Д. Лессінг у контексті неоміфологізму;
- досліджено особливості організації часопросторового виміру романів «Мара й Данн», «Розповідь про генерала Данна й доньку Марі, Гріота й сніжного пса»,

«Ущелина», визначено неоміфологічну природу художнього часу й простору в текстах пізнього періоду творчості письменниці;

- узагальнено особливості хроноплощини діалогії «Мара й Данн», якій притаманні риси циклічності часу, відчуття безчасся, що пов'язане з міфологічною символікою «вічного сонця»;
- простежено засоби структурування художнього простору романів Д. Лессінг пізнього періоду за допомогою міфологічних бінарних опозицій «свій – чужий», «відкритий – закритий», «центр – периферія»;
- досліджено наратологічні особливості роману «Ущелина»;
- проаналізовано специфіку системи персонажів з огляду реалізації міфологічного комплексу ініціації;
- виокремлено та досліджено мотивіку й міфосимволіку романів «Мара й Данн», «Розповідь про генерала Данна й доньку Мари, Гріота й сніжного пса», «Ущелина», де виділено спільні мотиви (зокрема, смерті, води, сну, забуття, вогню, мотив гріха та його спокути, подорожі, печери тощо);
- уперше при вивченні пізньої прози як контекст залучено ліричний та баладний цикл Д. Лессінг.

Наталія Проскуріна доходить переконливих висновків, які витікають з тексту та підсумовують дослідження. Достовірність висновків, до яких доходить дисертантка, базується на вмінні використовувати сучасні методи дослідження. Всі результати отримані здобувачем особисто.

Здійснене дисертаційне дослідження має наукове та практичне значення. Дисертаційна робота Наталії Юріївни Проскуріної є самостійним та оригінальним дослідженням, без жодних проявів плагіату, яке дає змогу сформулювати цілісне уявлення про аспекти неоміфологізму у пізній прозі Доріс Лессінг. Вважаємо, що дисертаційна робота Наталії Юріївни Проскуріної «Неоміфологізм пізньої прози Доріс Лессінг» повністю відповідає вимогам, які висуваються до дисертацій доктора філософії.

Під час навчання Наталія Проскуріна набула низку компетентностей, необхідних для дослідницької роботи. Серед них здатність до самостійної постановки та

творчого розв'язання наукових задач, спроможність до аналізу та застосування сучасних теорій в гуманітаристиці, навички підготовки та виконання науково-дослідних проектів тощо.

Всі основні результати роботи Наталії Юріївни Проскуріної отримали апробацію, оприлюднення та належне висвітлення в доповідях на численних наукових конференціях міжнародного та регіонального рівнів. Також вони викладені в 9 публікаціях (5 статей опубліковано у фахових наукових виданнях України, 4 – апробаційного характеру. та 1 тези доповідей на наукових конференціях).

Загальний висновок: Наталія Юріївна Проскуріна повністю та успішно виконала всі складові загального плану освітньо-наукової програми підготовки доктора філософії.

Зміст, структура, оформлення дисертації, кількість публікацій відповідають вимогам Постанови Кабінету Міністрів України № 44 від 12.01.2022 р. «Про затвердження Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії» (зі змінами і доповненнями, внесеними Постановою Кабінету Міністрів України № 502 від 19.05.2023 р.), Наказу Міністерства науки і освіти України №40 від 12.01.2017 р. «Про затвердження вимог до оформлення дисертації», а її авторка, Наталія Юріївна Проскуріна, за умови успішного захисту дисертації заслуговує на присудження наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 035 «Філологія».

Науковий керівник:

Кандидат філологічних наук,
в.о. завідувача кафедри історії
зарубіжної літератури і класичної
філології Харківського національного
університету імені В. Н. Каразіна

О. М. Кравець

ПІДПИС ЗАСВІДЧУЮ
Начальник відділу
кадрів

